

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

అథ దైత్యసుతాః సర్వే శ్రుత్వా తదనువర్ణితం ।

జగ్గుహుర్నిరవద్యత్వాన్నైవ గుర్వనుశిక్షితం ॥ 1 ॥

అథాచార్యసుతస్తేషాం బుద్ధిమేకాంతసంస్థితాం ।

ఆలక్ష్య భీతస్త్వరితో రాజ్ఞ ఆవేదయద్ యథా ॥ 2 ॥

శ్రుత్వా తదప్రియం దైత్యో దుఃసహం తనయానయం ।

కోపావేశచలద్ధాత్రః పుత్రం హంతుం మనో దధే ॥ 3 ॥

క్షిప్త్వా పరుషయా వాచా ప్రహ్లాదమతదర్హణం ।

ఆహేక్షమాణః పాపేన తిరశ్చీనేన చక్షుషా ॥ 4 ॥

ప్రశ్రయావనతం దాంతం బద్ధాంజలిమవస్థితం ।

సర్పః పదాహత ఇవ శ్వసన్ ప్రకృతిదారుణః ॥ 5 ॥

హే దుర్వినీత మందాత్మన్ కులభేదకరాధమ ।

స్తబ్ధం మచ్ఛాసనోద్ధాతం నేష్యే త్వాద్య యమక్షయం ॥ 6 ॥

క్రుద్ధస్య యస్య కంపంతే త్రయో లోకాః సహేశ్వరాః ।

తస్య మేఽభీతవన్మాథ శాసనం కిం బలోఽత్యగాః ॥ 7 ॥

ప్రహ్లాద ఉవాచ
 న కేవలం మే భవతశ్చ రాజన్
 స వై బలం బలినాం చాపరేషాం ।
 పరేఽవరేఽమీ స్థిరజంగమా యే
 బ్రహ్మాదయో యేన వశం ప్రణీతాః ॥ 8 ॥

స ఈశ్వరః కాల ఉరుక్రమోఽసా -
 వోజఃసహఃసత్త్వబలేంద్రియాత్మా ।
 స ఏవ విశ్వం పరమః స్వశక్తిభిః
 సృజత్యవత్యత్తి గుణత్రయేశః ॥ 9 ॥

జహ్యసురం భావమిమం త్వమాత్మనః
 సమం మనో ధత్స్వ న సంతి విద్విషః ।
 ఋతేఽజితాదాత్మన ఉత్పథస్థితా -
 త్తద్ధి హ్యానంతస్య మహత్సమర్హణం ॥ 10 ॥

దస్యాన్ పురా షణ్ణ విజిత్య లుంపతో
 మన్యంత ఏకే స్వజితా దిశో దశ ।
 జితాత్మనో జ్ఞస్య సమస్య దేహినాం
 సాధోః స్వమోహప్రభవాః కుతః పరే ॥ 11 ॥

హిరణ్యకశిపురువాచ
 వ్యక్తం త్వం మర్తుకామోఽసి యోఽతిమాత్రం వికత్థసే ।
 ముమూర్షాణాం హి మందాత్మన్ నను స్యుర్విప్లవా గిరః ॥ 12 ॥

యస్త్యయా మందభాగ్యోక్తో మదన్యో జగదీశ్వరః ।
 క్వాసౌ యది స సర్వత్ర కస్మాత్ స్తంభే న దృశ్యతే ॥ 13 ॥

సోఽహం వికత్తమానస్య శిరః కాయాద్ధరామి తే |
గోపాయేత హరిస్త్యాద్య యస్తే శరణమీప్సితం || 14 ||

ఏవం దురుక్తైర్ముహురర్థయన్ రుషా
సుతం మహాభాగవతం మహాసురః |
ఖడ్గం ప్రగృహ్యోత్పతితో వరాసనా -
త్సంభం తతాడాతిబలః స్వముష్టినా || 15 ||

తదైవ తస్మిన్నినదోఽతిభీషణో
బభూవ యేనాండకటాహమస్ఫుటత్ |
యం వై స్వధిష్ఠ్యోపగతం త్వజాదయః
శ్రుత్వా స్వధామాప్యయమంగ మేనిరే || 16 ||

స విక్రమన్ పుత్రవధేప్పురోజసా
నిశమ్య నిర్తాదమపూర్వమద్భుతం |
అంతఃసభాయాం న దదర్శ తత్పదం
వితత్రసుర్యేన సురారియాధపాః || 17 ||

సత్యం విధాతుం నిజభృత్యభాషితం
వ్యాప్తిం చ భూతేష్వఖిలేషు చాత్మనః |
అదృశ్యతాత్యద్భుతరూపముద్వహన్
స్తంభే సభాయాం న మృగం న మానుషం || 18 ||

స సత్త్వమేనం పరితోఽపి పశ్యన్
స్తంభస్య మధ్యాదను నిర్జిహానం |
నాయం మృగో నాపి నరో విచిత్ర -
మహో కిమేతన్నమృగేంద్రరూపం || 19 ||

మీమాంసమానస్య సముత్థితోఽగ్రతో
 నృసింహరూపస్తదలం భయానకం ।
 ప్రతప్తచామీకరచండలోచనం
 స్ఫురత్సృటాకేసరజృంభితాననం ॥ 20 ॥

కరాలదంష్ట్రం కరవాలచంచల -
 క్షురాంతజిహ్వం భ్రుకుటీముఖోల్బణం ।
 స్తభోర్ధ్వకర్ణం గిరికందరాద్భుత -
 వ్యాతాస్యనాసం హనుభేదభీషణం ॥ 21 ॥

దివిస్పృశత్కాయమదీర్ఘపీవర -
 గ్రీవోరువక్షఃస్థలమల్పమధ్యమం ।
 చంద్రాంశుగౌరైశ్చురితం తనూరుహై -
 ర్విష్వగుభజానీకశతం నఖాయుధం ॥ 22 ॥

దురాసదం సర్వనిజేతరాయుధ -
 ప్రవేకవిద్రావితదైత్యదానవం ।
 ప్రాయేణ మేఽయం హరిణోరుమాయినా
 వధః స్మృతోఽనేన సముద్యతేన కిం ॥ 23 ॥

ఏవం బ్రువంస్త్వభ్యపతద్ గదాయుధో
 నదన్ నృసింహం ప్రతి దైత్యకుంజరః ।
 అలక్ష్మితోఽగ్నౌ పతితః పతంగమో
 యథా నృసింహశౌజసి సోఽసురస్తదా ॥ 24 ॥

న తద్విచిత్రం ఖలు సత్త్వధామని
 స్వతేజసా యో ను పురాపిబత్ తమః ।
 తతోఽభిపద్యాభ్యహనన్మహాసురో
 రుషా నృసింహం గదయోరువేగయా ॥ 25 ॥

తం విక్రమంతం సగదం గదాధరో
 మహోరగం తార్క్ష్యసుతో యథాగ్రహీత్ |
 స తస్య హస్తోత్కలితస్తదాసురో
 విక్రీడతో యద్వదహిర్గరుత్మతః || 26 ||

అసాధ్వమన్యంత హృతౌకసోఽమరా
 ఘనచ్ఛదా భారత సర్వధిష్ణుపాః |
 తం మన్యమానో నిజవీర్యశంకితం
 యద్ధస్తముక్తో నృహరిం మహాసురః |
 పునస్తమాసజ్జత ఖడ్గచర్మణీ
 ప్రగృహ్య వేగేన జితశ్రమో మృధే || 27 ||

తం శ్యేనవేగం శతచంద్రవర్త్మభి -
 శ్చరంతమచ్ఛిద్రముపర్యధో హరిః |
 కృత్వాట్టహాసం ఖరముత్స్వనోల్బణం
 నిమీలితాక్షం జగృహే మహాజవః || 28 ||

విష్వక్స్ఫురంతం గ్రహణాతురం హరి -
 ర్వాలో యథాఽఽఖుం కులిశాక్షతత్వచం |
 ద్వార్యూర ఆపాత్య దదార లీలయా
 నఖైర్యథాహిం గరుడో మహావిషం || 29 ||

సంరంభదుష్ప్రేక్ష్యకరాలలోచనో
 వ్యాతాననాంతం విలిహన్ స్వజిహ్వయా |
 అస్యగ్లవాక్తారుణకేసరాననో
 యథాంత్రమాలీ ద్విపహత్యయా హరిః || 30 ||

నఖాంకురోత్పాటితహృత్సరోరుహం
 విస్సృజ్య తస్యానుచరానుదాయుధాన్ |
 అహాన్ సమంతాన్నఖశస్త్రపార్శ్వభి -
 ర్థోర్థండయాథోఽనుపథాన్ సహస్రశః || 31 ||

సటావధూతా జలదాః పరాపతన్
 గ్రహశ్చ తద్వృష్టివిముష్టరోచిషః |
 అంభోధయః శ్వాసహతా విచుక్షుభు -
 ర్హిర్ద్రాదభీతా దిగిభా విచుక్తుశుః || 32 ||

ద్యౌస్తత్సతోత్తిష్టవిమానసంకులా
 ప్రోత్సర్పత క్షా చ పదాతిపీడితా |
 శైలాః సముత్పేతురముష్య రంహసా
 తత్తేజసా ఖం కకుభో న రేజిరే || 33 ||

తతః సభాయాముపవిష్టముత్తమే
 నృపాసనే సంభృతతేజసం విభుం |
 అలక్ష్మితద్వైరథమత్యమర్షణం
 ప్రచండవక్త్రం న బభాజ కశ్చన || 34 ||

నిశామ్య లోకత్రయమస్తకజ్వరం
 తమాదిదైత్యం హరిణా హతం మృధే |
 ప్రహర్షవేగోత్కలితాననా ముహుః
 ప్రసూనవర్ణైర్వృషుః సురస్త్రియః || 35 ||

తదా విమానావలిభిర్నభస్తలం
 దిదృక్షతాం సంకులమాస నాకినాం |

సురానకా దుందుభయోఽథ జఘ్నిరే
గంధర్వముఖ్యా నన్యతుర్జగుః స్త్రియః || 36 ||

తత్రోపవ్రజ్య విబుధా బ్రహ్మాంద్రగిరిశాదయః |
ఋషయః పితరః సిద్ధా విద్యాధరమహోరగాః || 37 ||

మనవః ప్రజానాం పతయో గంధర్వాప్సరచారణాః |
యక్షాః కింపురుషాస్తాత వేతాలాః సిద్ధకిన్నరాః || 38 ||

తే విష్ణుపార్షదాః సర్వే సునందకుముదాదయః |
మూర్ధ్ని బద్ధాంజలిపుటా ఆసీనం తీవ్రతేజసం |
ఈడిరే నరశార్దులం నాతిదూరచరాః పృథక్ || 39 ||

బ్రహ్మోవాచ
నతోఽస్మ్యనంతాయ దురంతశక్తయే
విచిత్రవీర్యాయ పవిత్రకర్మణే |
విశ్వస్య సర్గస్థితిసంయమాన్ గుణైః
స్వలీలయా సందధతేఽవ్యయాత్మనే || 40 ||

శ్రీరుద్ర ఉవాచ
కోపకాలో యుగాంతస్తే హతోఽయమసురోఽల్పకః |
తత్సుతం పాహ్యపస్యతం భక్తం తే భక్తవత్సల || 41 ||

ఇంద్ర ఉవాచ
ప్రత్యానీతాః పరమ భవతా త్రాయతా నః స్వభాగా
దైత్యాక్రాంతం హృదయకమలం త్వద్గృహం ప్రత్యబోధి |
కాలగ్రస్తం కియదిదమహో నాథ శుశ్రూషతాం తే
ముక్తిస్తేషాం న హి బహుమతా నారసింహపరైః కిం || 42 ||

ఋషయః ఊచుః

త్వం నస్తపః పరమమాత్థ యదాత్మతేజో
 యేనేదమాదిపురుషాత్మగతం ససర్జ |
 తద్విప్రులుప్తమమునాద్య శరణ్యపాల
 రక్షాగృహీతవపుషా పునరన్వమంస్థాః || 43 ||

పితర ఊచుః

శ్రాద్ధాని నోఽధిబుభుజే ప్రసభం తనూజై -
 ర్దత్తాని తీర్థసమయేఽప్యపిబత్ తిలాంబు |
 తస్యోదరాన్నఖవిదీర్ణవపాద్య ఆర్చ్చ -
 తస్మై నమో నృహరయేఽఖిలధర్మగోష్ఠే || 44 ||

సిద్ధా ఊచుః

యో నో గతిం యోగసిద్ధామసాధు -
 రహర్షీద్ యోగతపోబలేన |
 నానాదర్పం తం నఖైర్నిర్దదార
 తస్మై తుభ్యం ప్రణతాః స్మృ నృసింహ || 45 ||

విద్యాధరా ఊచుః

విద్యాం పృథగ్గారణయానురాధ్ధాం
 న్యషేధదజ్ఞో బలవీర్యదృష్టః |
 స యేన సంఖ్యే పశువద్ధతస్తం
 మాయానృసింహం ప్రణతాః స్మ నిత్యం || 46 ||

నాగా ఊచుః

యేన పాపేన రత్నాని స్తీరత్నాని హృతాని నః |
 తద్వక్షఃపాటనేనాసాం దత్తానంద నమోఽస్తు తే || 47 ||

మనవ ఊచుః

మనవో వయం తవ నిదేశకారిణో

దితిజేన దేవ పరిభూతసేతవః ।

భవతా ఖిలః స ఉపసంహృతః ప్రభో

కరవామ తే కిమనుశాధి కింకరాన్ ॥ 48 ॥

ప్రజాపతయ ఊచుః

ప్రజేశా వయం తే పరేశాభిసృష్టా

న యేన ప్రజా వై సృజామో నిషిద్ధాః ।

స ఏష త్వయా భిన్నవక్షా ను శేతే

జగన్మంగలం సత్త్వమూర్తేఽవతారః ॥ 49 ॥

గంధర్వా ఊచుః

వయం విభో తే నటనాట్యగాయకా

యేనాత్మసాద్వీర్యబలౌజసా కృతాః ।

స ఏష నీతో భవతా దశామిమాం

కిముత్స్పథస్థః కుశలాయ కల్పతే ॥ 50 ॥

చారణా ఊచుః

హరే తవాంఘ్రిపంకజం భవాపవర్గమాశ్రితాః ।

యదేష సాధుహృచ్చయస్త్వయాసురః సమాపితః ॥ 51 ॥

యక్షా ఊచుః

వయమనుచరముఖ్యాః కర్మభిస్తే మనోజ్ఞై -

స్త ఇహ దితిసుతేన ప్రాపితా వాహకత్వం ।

స తు జనపరితాపం తత్కృతం జానతా తే

నరహర ఉపనీతః పంచతాం పంచవింశ ॥ 52 ॥

కింపురుషా ఊచుః
 వయం కింపురుషాస్త్యం తు మహాపురుష ఈశ్వరః |
 అయం కుపురుషో నష్టో ధిక్కృతః సాధుభిర్యదా || 53 ||

వైతాలికా ఊచుః
 సభాసు సత్రేషు తవామలం యశో
 గీత్వా సపర్యాం మహతీం లభామహే |
 యస్తాం వ్యనైషీద్ భృశమేష దుర్జనో
 దిష్ట్యా హతస్తే భగవన్ యథాఽఽమయః || 54 ||

కిన్నరా ఊచుః
 వయమీశ కిన్నరగణాస్తవానుగా
 దితిజేన విష్ణిమమునాను కారితాః |
 భవతా హరే స వృజినోఽవసాదితో
 నరసింహ నాథ విభవాయ నో భవ || 55 ||

విష్ణుపార్షదా ఊచుః
 అద్యైతద్ధరినరరూపమద్భుతం తే
 దృష్టం నః శరణద సర్వలోకశర్మ |
 సోఽయం తే విధికర ఈశ విప్రశప్త -
 స్తస్యేదం నిధనమనుగ్రహాయ విద్యుః || 56 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 సప్తమస్కంధే ప్రహ్లాదానుచరితే దైత్యరాజవధే
 నరసింహస్తవో నామ అష్టమోఽధ్యాయః ||